

[Poul Hansen (Kalundborg).]

ikke har været muligt at gennemføre de oprindelig fremsatte lovforslag. Vi har den opfattelse, at et øjeblikkeligt virkende pris- og avancestop indenfor monopolområdet ville have været af stor værdi. På den anden side tillægger vi de bestemmelser, der nu er opnået flertal for, værdi og vil gerne medvirke til deres gennemførelse. Jeg skal derfor anbefale, at flertalsindstillingerne i betænkningen bliver vedtaget her i tinget.

Aksel Larsen: Denne historie blev startet samtidig med, at man gik i gang med statsindgreb i overenskomstsituationen, hvorved man ophøjede mæglingforslaget til lov. Dengang forkyndte man dels fra forskellige fagforbundslederes side, dels fra regeringens side og — hvis jeg ikke husker meget fejl — også det ærede medlem hr. Poul Hansen (Kalundborg)s, at når man nu gennemførte dette indgreb, ville man naturligvis træffe foranstaltninger til priskontrol, eventuelt til prisstop, for man kunne ikke have, at priserne nu fortsatte med at stige. I selve begrundelsen for lovforslagene er det også sagt, at man erkender, at man har begået en uret imod arbejderne. Man har forhindret dem i at skaffe sig større lønforhøjelse end den beskudne, der blev tildelt dem ved forligsmandens mæglingforslag; derfor finder man, at nu må også andre samfundsklasser bringe ofre, og så må vi altså have denne lov om indseende med priser og en ændring og skærpelse af monopolloven.

Det var som sagt begyndelsen, men det var allerede, da lovforslagene var til første behandling, indlysende, at chancen for at få noget ud af dem var minimal. Den havde måske eksisteret, hvis regeringen havde gjort sin tilslutning til statsindgreb i arbejdskonflikten afhængig af, at man fik garantier for prisstop og avancekontrol, men noget sådant gjorde regeringen ikke, og at den så kom relativt hæsblæsende 3—4 dage senere med sine lovforslag om priser og monopoler, gav jo ikke store chancer for, at man kunne få dette gen-

nemført med den sammensætning, tinget har. Når vi nu ser på, hvad der er kommet ud af udvalgsarbejdet, får vi den værste frygt bekræftet. Det er gået, som det er gået i fabeln, at bjerget lavede til barsel, det vil i dette tilfælde sige, at bjerget påstod, at det lavede til barsel, og så fødte det en mus — eller i dette tilfælde det, der er endnu mindre!

Hvad angår forslag til lov om ændring i monopolloven, er der ikke noget som helst igen af det oprindelige forslag. Det er blevet lavet om på den måde, at udvalgets flertal foreslår, at monopolloven skal forlænges i 2 år. Jeg tror nok, den ville være blevet forlænget i de 2 år alligevel; nu bliver forlængelsen formentlig besluttet på et noget tidligere tidspunkt, end det ellers ville være sket, men det, ministeren foreslog den 17. april, har man altså fuldstændig opgivet.

Det ærede medlem hr. Poul Hansen (Kalundborg)s tale bestod stort set i lige mange og lige store dele beklagelser og lige mange og lige store dele håb. Jeg kan slutte mig til det ærede medlem i beklagelserne. Jeg beklager meget, at regeringen har opgivet sit forslag til lov om ændring i monopolloven, eftersom dette forslag, som jeg allerede sagde ved første behandling, indeholdt ting, der synes mig at være yderst værdifulde og reelle, nemlig dette, at prisforhøjelser, der skal anmeldes i henhold til afsnit III, ikke må sættes i kraft uden monopoltilsynets godkendelse.

Jeg har altid været og er stadig af den mening, at skal man have en prislov, hvad enten man kalder den monopollov, eller hvad man ellers kalder den, bør den være affattet således, at folk ikke først kan forhøje priserne og derpå eventuelt bagefter drages til ansvar, men at de i forvejen skal dokumentere, at prisforhøjelsen er nødvendig og rimelig og berettiget, og først må sætte den i kraft, når dette er blevet godkendt af de tilsynsførende statsmyndigheder. Ja, det var en sådan bestemmelse, man foreslog indføjet i monopolloven, og